

NIKOLA GREGOVIĆ (1926-2010) rođen je 1926. godine u Kotoru. Završio je Učiteljsku školu u Nikšiću, Srednju muzičku školu na Cetinju i diplomirao na Muzičkoj akademiji u Sarajevu. Od 1951. godine bavi se pedagoškim radom. Kao profesor muzičkih predmeta radio je u mnogim osnovnim i srednjim školama u Nikšiću i Kotoru. Bio je direktor Muzičke škole u Nikšiću, a od 1974. do 1989. godine profesor na predmetu Metodika muzičke nastave na Pedagoškoj akademiji u Nikšiću na odsjeku za razrednu nastavu i predškolsko vaspitanje.

Uporedo sa pedagoškim bavio se i kulturnim radom. Osnovao je i vodio mnoge tamburačke orkestre i horove (orkestar Učiteljske škole iz Nikšića, hor i orkestar *Veljko Čatović* iz Risna, orkestar osnovne škole Njegoš iz Kotora, hor *Zahumlje* iz Nikšića, hor *Nikola Đurković* iz Kotora i dr.) sa kojima je uspješno nastupao u zemlji i inostranstvu i dobio više prestižnih nagrada i priznanja.

Prof. Nikola Gregović

Nikola Gregović napisao je veći broj pedagoških radova i knjiga: 1982. godine sa prof. R. Zakrajšekom i prof. R. Vučekovićem objavio je udžbenik *Muzičke radosti* za III i IV razred osnovne škole, sa prof. A. Homenom zbirku kompozicija *Pjevajmo svi*, 1984. godine *Školu za melodiku*. Vrijedno je istaći da je komponovao muziku, na tekst Dubravke Jovanović *Kotor-Srećan grad*, koja je danas *HIMNA KOTORSKOG FESTIVALA POZORIŠTA ZA DJECU*. 2006. godine štampa izvanredno vrijedan doprinos klapskoj muzici- *Antologiju klapskih pjesama*.

Za svoj rad dobio je više nagrada i priznanja: *Medalju rada* (1959.), *Nagradu oslobođenja grada Kotora* (1986.), nagradu kulturno-prosvjetne zajednice Crne Gore *Miladin Perović* (1989.) "*Nagradu 21. novembar*" grada Kotora i dr.

U mandolinskim orkestrima Nikole Gregovića izrastali su mnogi kotorski muzičari.

SVESTRANI MUZIČKI STVARAOC: gornji biografski sažetak, skromno, sasvim nalik na prof. Nikolu Gregovića, ni približno ne oslikavaju njegov intenzivni, vrlo dinamičan rad na mnogim poljima muzičke umjetnosti. Ogromna pokretačka energija, posvećenost i entuzijazam u stvaranju novih muzičkih sastava, formi i sadržaja, karakterišu njegov svestrani rad. Brojne generacije onih koji su se u Kotoru bavili muzikom, pomenuće prof. Gregovića: od onih kojima je radeći kao profesor gitare prenio osnovna znanja o ovom instrumentu, do nebrojeno onih koji su prošli kroz njegove mandolinske orkestre koje je osnivao i posebno volio. I ovi talentovani muzičari iz popularne *ŠKURIBANDE* (fotografija sa njihovog nastupa u Perastu) su prošli Nikolinu školu.

Škuribanda

Tokom 1990-1994g. Nikola Gregović je bio i dirigent *Gradske muzike* Kotor.

Ipak najplodnije, Nikoli drage muzičke i životne partiture su one napisane za klapu i proživljene u radu sa klapama. Posebno sa klapom *Karampana*.

Muška klapa *Karampana* osnovana je 1980. godine u Kotoru i djelovala je do 2006. godine pod vodstvom profesora Nikole Gregovića. Klapa je dobila ime po staroj opjevanoj kotorskoj česmi.

Veći dio repertoara klapu sastojao se od izvornih i komponovanih pjesama sa motivima iz Boke Kotorske i zaleđa. 1982. godine snimila je LP ploču i audio kasetu, a 20 godina postojanja obilježen je publikacijom CD-a. Ivan Begu je u tom periodu jedan od važnih članova klapu i muzičkih saradnika prof. N. Gregovića.

U međuvremenu klapa se sedam puta takmičila na uglednom festivalu u Omišu, a 2003. na Festivalu klapu u Perastu. Snimali su emisije za nekoliko televizijskih centara i nastupala u više gradova bivše Jugoslavije i u inostranstvu.

Brojni pjevači nastupali su u *Karampani* u dugom periodu njenog trajanja, a kvalitetom se posebno isticao tandem basova – Branko Paljušić i Mario Janković. Njihova prerana smrt bila je nenadoknadivi gubitak za klapu.

Nikola sa klapom Karampana na kotorskoj rivi

Do svoje 80-te godine profesor Gregović je vodio *Karampanu*, a onda se zbog narušenog zdravlja povukao, pa je klapa od tada prestala sa aktivnostima. Poslednje nastupe te 2006. godine imala je u sastavu: Momčilo Milošević (1.tenor), Rajko Krivokapić (1.tenor), Branko Marković (2.tenor), Tomislav Mizdrak (2.tenor), Budimir Popović (bariton), Nikola Gregović (bariton i voditelj klape), Andrija Saulačić (bas) i Igor Vavić(bas).

Sa ženskom klapom *ALKIMA* iz Kotora, za koju piše brojne obrade, intenzivno saraduje od samog osnivanja.

Jasna Jeknić Stijović, dugogodišnja članica te klape evocira uspomene na prof. Nikolu:

"Divan čovjek, veliki entuzijasta, profesor Nikola Gregović, negdje s proljeća davne 1995. me zamolio da mu pomognem u ideji, da nakon *Bisernica Boke*, formira još jednu žensku klapu. Obećala sam ali nijesam mnogo učinila da ispunim obećanje. Međutim, temperamentni i pun energije Nikola nije odustajao od svoje namjere i svog novog projekta i malo po malo, uglavnom njegovim zalaganjem i trudom da odabere lijepe i dobre ženske glasove, krajem iste godine počela je sa radom ženska klapa, bez imena....

Kako radeći sa profesorom Gregovićem nema *praznog hoda*, već u februaru naredne godine klapa ima i prvi javni nastup, nakon čega se redjaju pozivi i pišu planovi što je naravno zahtijevalo i mnogo drugog, pa i ime klape. Tada se doziva u pomoć još jedna draga osoba, profesorica Gracijela Čulić i tako nastade ime *ALKIMA*, dobra vila, zaštitnica Kotora koja se, po legendi, javlja nad gradom kad je mjesecina. Saradnja sa ovo dvoje divnih ljudi, voditeljem i osnivačem klape i kumom klape nastavilla se...

Prof. Nikola sa klapom Alkima

Profesor Gregović je narednih desetak godina neumorno i na zanimljiv način vodio žensku klapu *Alkima*, a uz mandolinski orkestar, pjesma klape je stvarala i poseban mediteranski štimung. Divno sjećanje nosim na posljednji koncert sa profesorom Gregovićem i mandolinskim orkestrom u januaru 2003. g. I nakon toliko godina, dok pišem ove redove, redjaju se slike i naviru toplja sjećanja na velikog i neumornog stvaraoca, zaljubljenika u muziku, u klapsku pjesmu, u Kotor i Boku...

Kakav je bio a i ostao u našim sjećanjima Nikola Gregović?

Nikoli je muzika bila dio života ili ponekad i sam život. Činilo se da je volio život isto koliko i muziku. Njegov sugestivni *Allegro* plijenio je njegove prijatelje muzičare i klapske pjevače. Sve do one fatalne kadence jedne ljetnje večeri kada su se zvijezde i vječnost kamene katedrale vezale zauvijek uz njegovu posljednju melodiju kojom je pozdravio život.

OMAŽ PRIJATELJU I VELIKOM STVARAOCU: 27. juna 2010.g. - završna noć IX Festivala klapa u Perastu. Umjesto da, kako je planirano, to bude *Revijalna noć prof. Nikole Gregovića*, uz njegovo prisustvo, bio je to *Omaž*. Okupili su se svi iz muzičkog života Boke, članovi porodice, prijatelji i brojni poštovaoci *Nikole Gregovića* da se te noći kroz pjesmu i muziku poklone njegovom djelu.

Od tada je ustanovljena i posebna, vrlo vrijedna nagrada za kompozicije, aranžman i izvedbu *Nove klapske pjesme*, koja se zove *Prof Nikola Gregović*.

Iz oprostajne riječi koju je urednik *Lirice* napisao u ime Festivala, donosimo izvod:

... Upravni odbor Festivala pokušava da programsku koncepciju i aktivnosti usmjeri ka što sadržajnijem i kvalitetnijem njegovanju domaće klapske muzike. Između ostalog, uveli smo kat-

egoriju Nove klapske pjesme, inspirisane Bokom, pokušavamo da sakupimo, šampamo i objavimo sve ono što su na polju klapskog pjevanja stvorili domaći autori, želimo da Festival pomogne u stvaranju i promovisanju novih klapa sa ovog područja, da imamo što više lijepih tekstova, divnih klapskih melodija i aranžmana...

A kad pogledate to što mi radimo tokom poslednjih devet godina trajanja Festivala, **shvatite da je to samo mali dio onoga, što je jedan muzički zaljubljenik- radio čitav svoj život.** Nije onda nikakvo čudo da smo tako oduševljeno, svi iz Upravnog odbora Festivala, prihvatili ideju da se Revijalno veče IX Međunarodnog festivala klapa, održi u znaku bogatog muzičkog stvaranja, istinskog zaljubljenika klapskog pjevanja, Profesora Nikole Gregovića.

Kada smo mu to saopštili, krajem marta o.g., Profesor Gregović je bio malo umoran, pred operaciju katarakte, ali gotovo dječaćki pun optimizma, planirao kada ćemo se nakon operacije sastati da dogovorimo detalje. Jedino je zdušno brinuo da mu to ne poremeti *SLAVU, Svetog Iliju, 2. Avgusta.*

I zaista, kao da su mu 24 a ne 84 godine, ubrzo nakon operacije, primio je taj naš znak pažnje sa poštovanjem i zahvalnošću i sa elanom, pun ideja, zamišljao ko će sve pjevati iz njegove *Karampane*, kakav repertoar odabrati, što će svirati njegov mandolinski orkestar, koje ćemo klape pozvati da učestvuju.... **I već u tom relativno kratkom vremenu našeg sastanka, mogli ste uočiti taj muzički nerv, stvaralački temperament, kreativni nemir, koji je njemu bio tako svojstven u neprekidnom, neumornom i potpunom predavanju muzici.**

Festival je sa Profesorom Gregovićem saradivao već od svog nastanka. Njegova „*Karampana*“ je nastupila na našem drugom po redu Festivalu, on sam bio član stručnog žirija, sa interesom je pratio naše aktivnosti tokom ovih godina... Njegova *Antologija klapskih pjesama* je postala obavezni dio muzičke literature i ko god bi od klapa iz našeg okruženja pitao za domaće klapsko stvaralaštvo – naš prvi izbor je *Antologija profesora Gregovića.*

Nikad ne znamo koliko je vrijedno nešto što imamo - dok to ne izgubimo. Tako je i sa muzičkim stvaralaštvom Profesora Nikole Gregovića. Nama iz Festivala je posebno drago da smo te vrijednosti prepoznali već odavno i da smo mu, za života, iskreno željeli ukazati priznanje i zahvalnost organizacijom Revijalne večeri - njemu u čast.

Kada smo za tu priliku birali skromni poklon, da ga potsjeća na njemu posvećeno Revijalno veče IX Festivala, **slika masline je neodoljivo asocijala na sve što je predstavljao Profesor Nikola Gregović i u muzičkom stvaralaštvu kao i u svojoj životnoj plemenitosti i nesebičnom davanju.**

Tom slikom smo željeli i da mu zahvalimo, makar najskromnije, za sve što je dao Festivalu klapa u Perastu i klapskoj muzici Crne Gore.

Dugogodišnja saradnica i prijateljica, *Gracijela Čulić* se na svoj način oprostila od svima dragog Nikole:

POSLEDNJA MELODIJA

Umoran,
pod
zvjezdama
nisi ni
slutio da je
nemirno
svitao dan,
i da će
poslednja
melodija,
ostati tvoj
vječni san.

